

Въ съображеніе на горѣизложенное, че на отгорнята часть на Трапезица до скоро сж се виждали, а—отсетнѣ затрупани съ пржстъ стжрчящи части на разваленитѣ и порутени зидове—ніе съвзехми ёще въ 1856 идејтж: „да се разкопае Трапезица;“ но—това не бѣше никжкъ вљзможно по разновидни причини во времето на турското владичество. Слѣдъ освобожденіето же на Бжлгарія, въ 1878 год. презъ мѣсяць Марта, учреди се едно „Археологическо Дружество“ въ Тжрново, което да се грижи за разкопаванъето на Трапезица, както и на други мѣстности, дѣто се предполага че има исторически памятници.—За тая цѣль се и учреди една комисія за да състави единъ Уставъ за нарѣжданъето и управленіето на това Дружество. Доро се състави Уставъ-тъ, Комисіята се распоряди: да се немедленно почени разкопаванъето на тія мѣста; открихж се двѣ малки церквици на сѣверо-источната часть на Трапезица, които ще опишемъ по долу. —

Слѣдъ като се състави Устава на Дружеството, представи се въ Министерството за разглѣждане и удобреніе, но по неизвѣстни намъ причини, нашата тая молба се испжлни чакъ слѣдъ 5 години въ 1884 година, когато се и пріе формалното му потвжрженіе отъ страна на Министерството, и незабавно се пристжпни кжмъ учрежденіето на Дружеството. —

Слѣдъ учрежденіето му, почена се разкопаванъето на Трапезица и—на оная мѣстность, дѣто се разказваше по народното преданіе, и по свѣденіята на вѣнци лица: „че было немало една „Царска Черкова,“ и—тая мѣстность была на сѣверо-источната крайна часть на Трапезица.“ — Като се разкопава единъ день, увѣрихми се че сме открили еднж доволно голѣмж черковж съ двѣ отдѣленія и единъ входъ (нартикъсъ), отъ който се влязва въ черковата по голѣми каменни стжпала. Зиднитѣ стѣни впрочемъ на тая черкова не сж цѣли, но—до нѣйдѣ порутени, и по вжтрешнята ѳмъ повжрхность сжглѣдахми изображенія на Святїи, одѣти въ Архіерейски одежди и на нѣкои мѣста и надписи съ чисто Бжлгарски букви (но—не цѣли); и—